

➤ Ve sporu, kam zasadit děj filmu „Nejistá sezóna“, si Láďa nakonec prosadil svou.

Tím by se dalo vysvětlit další překvapení, které pro mě přichystal: nesvěděl mi hlavní roli v komedii „Rozpuštěný a vypuštěný“ (náš první scénář původně nazvaný „Sedm zásad inspektora Trachty“). Inspektora jsem hrál v divadle a tiše jsem počítal s tím, že si ho dopřeju i ve filmu buď s Petrem Bruknerem, nebo s Miloněm Čepelkou jako s praktikantem Hlaváčkem. Ale Smoljak dal přednost Jiřímu Zahajskému a Marku Brodskému. Tenkrát mě mrzelo také to, že obsadil i ostatní role našeho společného díla bez porady se mnou, ačkoli jsme si jako scenáristi toto zvykové právo hájili. Měl jsem pocit, že mu režisérství stouplo do hlavy. A stouplo. A mně zase ješitnost.

Naším posledním společným projektem byla „Nejistá sezóna“, zvláštní film ze života našeho divadelního souboru, který má blízko k hranému dokumentu. Při práci jsme si slíbili, že do scénáře dáme jen to, co se stalo. Neshodli jsme se v tom, že Smoljak chtěl uzavřít celý příběh do zdí nehostinného kulturáku, kdežto mně by se bylo líbilo, aby film sledoval i zájezdy souboru mimo Prahu. Láďa na svém názoru sverpě trval a měl pravdu. Stísněná atmosféra doby, ve které malé divadlo bojuje o přežití, se právě tímhle uvězněním kamery v interiéru podtrhla. Vzpomínám si, jak jsem se při psaní bál chvíle, kdy budeme vyprávět o tom, že režisér Kydal (Smoljak) nepřijde kamarádovi na po-

➤ Sověrák: „Nemáš pravdu.“ Smoljak: „Mám.“

hřeb. Když ta chvíle nastala, zeptal jsem se: „Budeš na pohřbu?“ Smoljak odpověděl: „Nebyl jsem, tak nebudu.“

Naše kamarádství bylo zvláštní. Vždycky se utužilo při práci na divadelní hře nebo na filmovém scénáři. Společné úsilí o humor a riziko neúspěchu nás sblížovalo, ale potom jako bychom si od sebe potřebovali odpočinout. Měli jsme k tomu dost příležitostí, protože v divadelním provozu jsme se většinou mýjeli. Nebylo také šťastné mít společnou venkovskou chalupu. Soužití dvou rodin s různými návyky a potřebami s sebou přinášelo víc mrzutosti než radosti. Prospělo nám, když jsme se rozdělili.

Jedné nedávné silvestrovské půlnoci jsem Smoljakovi telefonem blahopřál k Novému roku. Láďa, trochu uvolněný alkoholem, mi řekl, že si právě čte o různých uměleckých dvojicích a že si uvědomil, že mě má vlastně rád. „Já tebe taky“, řekl jsem. Jindy jsme si takové věci neříkali.

V den pohřbu vysílala Česká televize pořad „Úsměvy Ladislava Smoljaka“. Na jeho konci se Láďa vyznal, že po všem svém usilování za filmovou kamerou i před ní, po všech řemeslech, která okusil, zjišťuje, že nejlepší chvíle života prožil na prknech Divadla Jára Cimrmana.